

صرفه جویی انرژی از طرح تا عمل

یکی از تبعات طرح هدفمند کردن یارانه‌ها، حرکت و عزم ملی مردم و کلیه دستگاه‌های دولتی برای اجرای صرفه‌جویی انرژی است؛ اما باید به خاطر داشت که سهم دستگاه‌های دولتی و برنامه‌ریزی متولیان این امر به مراتب بیشتر از مردم است. اما دولت و مجلس باید با اندیشیدن تهمیدات لازم و برنامه‌ریزی منسجم و کارآمد مردم را به سوی استفاده بهینه از انرژی نیز سوق دهند.

چنانچه بپذیریم که بعد از کار فرهنگی در این خصوص آگاه‌سازی آحاد جامعه به شیوه‌های مختلف صرفه‌جویی در بخش تجاری، خانگی و صنعت اگرچه در این زمینه تا کنون فعالیت‌هایی نیز صورت انجام شده اما به هیچ وجه کافی به نظر نمی‌رسد. لذا دستگاه‌های مرتبط باید بیش از گذشته به این کار همت گماشته و راه‌های مختلفی را با استفاده بهینه از امکانات روز در هر بخش پیش‌روی مردم بگذارند. از طرفی در صنایعی که دولت هنوز متولی آن است نیز ابعاد صرفه‌جویی انرژی گسترده‌تر و قابل ملاحظه‌تر خواهد بود.

اگر بحث صرفه‌جویی خانگی یک ضرورت اجتناب ناپذیر است اماکن و ساختمان‌های دولتی با توجه به گستردگی و تعدد آن در سراسر کشور از اولویت برخوردار خواهند بود. در صنعت نیز آموزش‌هایی طی دهه اخیر به عوامل دست‌اندر کار و کارشناسان صنایع داده شده و به طبع پس از برداشتن یارانه‌ها صنایع خود به خود به سوی استفاده بهینه از انرژی پیش خواهند رفت. اما تدارک متولیان انرژی کشور برای صرفه‌جویی چیست؟

روند رو به رشد مصرف گاز در داخل و محدودیت در نظر گرفته شده طی دهه آینده برای استفاده از گاز طبیعی در کشور، ضرورت استفاده بهینه از فرآورده‌های نفتی در بخش حمل و نقل به منظور حضور در بازار نفت‌خام جهان و حفظ سهم ایران در اوپک و کنترل ورود فرآورده‌های نفتی را ایجاب و همه بر این نکته صحنه می‌گذارند که تا لجام گسیختگی در مصرف انرژی را در میان بر نداریم به اهداف کلان در انرژی دست نمی‌یابیم و با طی روند کنونی دچار بحران خواهیم شد. اکنون تجارب سایر کشورها در این زمینه پیش‌روی کشور ما است. مدیریت صحیح و بهنگام می‌تواند از منابع هیدروکربوری کشور بهترین استفاده ممکن را انجام داده و نیازهای جاری را برآورده سازد.

عزم صرفه‌جویی در تمام ابعاد از سوی کشور باید از دولت آغاز و سپس به مردم منتقل شود. مردم بر اساس اطلاعات و مشاهدات خود می‌توانند دریابند که دولت در این زمینه چگونه حرکت می‌کند. به عنوان مثال اگر در بحث سرمایه‌گذاری و جذب منابع و مدیریت منطقی صورت گیرد و پروژه‌ها در زمان قابل قبول و برنامه‌ریزی شده به نتیجه برسد، مطمئناً اتلاف منابع مالی بخاطر طولانی شدن پروژه‌های ملی به‌ویژه در صنایع نفت و برق در کشور نخواهیم داشت و عواید آن زودتر از طریق بهره‌بردار به دولت منتقل می‌شود. همچنین با خارج کردن خودروهای با مصرف بنزین بالا و تأکید دولت در این خصوص می‌توان خودروسازان را وادار کرد که محصولات با کیفیت پایین خود را از چرخه تولید خارج کنند و به تولید خودروهای کم مصرف و با تکنولوژی روز همت خود را معطوف کنند. بنابراین بالا بردن قیمت بنزین و یا درخواست کاهش استفاده از خودروی شخصی توسط مردم بدون آینده‌نگری لازم راهکار مطلوبی نخواهد بود. از طرفی در بسیاری از صنایع کشور اتلاف انرژی بالا و بیش از استانداردهای جهانی است که این مهم توسط صنایع بزرگ و عمدتاً دولتی باید جدی تلقی شده و راهکارهای موثر و عملی جهت بهبود آن در نظر گرفته شود.

اگر بخواهیم با کمبود انرژی با روند مصرف فعلی انرژی در کشور روبرو نشویم چاره‌ای جز صرفه‌جویی هدفمند و برنامه‌ریزی شده در انرژی نداریم. به هر حال همه می‌دانیم که در خواست روبه افزایش مصرف انرژی در کشور ما وجود دارد و جلوی آن را نیز نمی‌توان گرفت. لذا صرفه‌جویی منطقی و هدفمند می‌تواند، تداوم وجود منابع انرژی کشور را در آینده تضمین و از بحران‌های پیش‌بینی شده توسط صاحب‌نظران جلوگیری کند. امید است این مهم با هوشیاری و دقت دولت به نتیجه برسد و ایران به جایگاه شایسته‌ای در تولید و مصرف انرژی در مقایسه با سایر کشورها دست یابد.

سر دبیر